

**Til medlemmer, suppleanter m.fl. af
Vordingborg Kommunes Miljøråd**

Sagsnr.: 21-101812

Afdeling for Byg Land og Miljø

Sagsbehandler
Jørgen Berg Christensen
53 35 77 24
jobch@vordingborg.dk

09. oktober 2024

Referat fra møde i Vordingborg Kommunes Miljøråd 7. okt. 2024

Til stede: Anders J. Andersen (formand, Vordingborg Kommune), Martin Vestergaard (Danmarks Naturfredningsforening), Flemming Pagh Jensen (Dansk Ornitologisk Forening), Bo Kayser (Dansk Ornitologisk Forening), Bjarne Nielsen (Friluftsrådet), Tommy Clausen (Danmarks Sportsfiskerforbund), Johnny Andersen (Danmarks Jægerforbund), Jesper Øbo Johansen (Dansk Landbrug Sydhavsørerne), Nicolai Oxholm Tillisch (Dansk Skovforening), Rolf Hoelgaard (sekretariatet, Vordingborg Kommune), Katrine Ohm Dietrich (Biosfære Møn, Vordingborg Kommune), Daniel Irvold (Vordingborg Kommune), Pernille Sørensen (sekretariatet, Vordingborg Kommune) og Jørgen Berg Christensen (referent, sekretariatet, Vordingborg Kommune).

Gæster: Søren Per Sørensen, (Projektleder, Vordingborg Kommune).

Afbud: Jan Nielsen (Danmarks Kano og Kajakforbund), Ronni Benjamin Lykkehus (næstformand, Vordingborg Kommune), Jane Skov Lind (Naturstyrelsen Storstrøm)

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen godkendt.

2. Oplæg om Powered by Nature

Søren Per Sørensen fortalte om Vordingborg Kommunes involvering og arbejde med Powered by Nature. Et samarbejde med andre biosfæreområder omkring Østersøen, med lignende problematikker med bl.a. livet omkring og sikringen af kyster. Power By Nature er et Interreg-samarbejde, hvor man i kraft af lighederne i problemstillinger kan hjælpe og lære af hinandens erfaringer. I Møn UNESCO Biosfære er et af resultaterne af Powered by Nature oprettelse af en stenrevsforening, der er godt i gang med forarbejdet til at lave det første forsøgsrev, noget der dog er visse vanskelighederne med, da der kan være marinarkæologiske interesser i

havbunden, og der derfor kan blive tale om en del forundersøgelser, før man kan etablere revene, der hvor man ønsker.

Slides til oplægget vedhæftet referatet.

3. Urørt Skov i Klinteskoven - Udgået

Markus Raeder Konner måtte aflyse oplægget pga. sygdom.

4. Oplæg om perspektiverne i "Den Grønne Trepårt"

Rolf Hoelgaard gav en adækvat gennemgang af aftaleindholdet i den grønne trepartsaftale, og tegnede linjerne op for, hvordan den kan realiseres i lovgivningsarbejdet. Der er stadig en del ubekendte, men Vordingborg Kommune forsøger at være proaktive i forhold til de overordnede linjer i aftaleteksten. Man har blandt andet sat et betydelig beløb af, til at løfte den legislative og administrative opgave med at få implementeret og komme godt i gang med aftalen.

VK efterspørger en hurtig afklaring på den præcise udmøntning af aftalen og hvilke opgaver, der tilfalder kommunen, da dette vil gøre det lettere at rekruttere til løsningen af disse opgaver.

Rolf fortæller om VOS'erne, der bliver mellemkommunale størrelser, og hvordan det er meningen de skal arbejde. Der stilles spørgsmål fra rådets medlemmer til ansvarsfordelingen kommunerne imellem, og hvordan man kan tage højde fra forskellige ønsker kommunerne imellem? Da der endnu ikke ligger noget fast heromkring, kan dette spørgsmål ikke besvares fyldestgørende, men det bemærkes, at det er en meget reel problematik.

Ansaret mellem det nationale og kommunale bliver berørt, og der tales lidt om DUP og at der skal følge penge med de ekstra opgaver til kommunerne, som de pålægges i forbindelse med aftalen.

I løbet af oplægget og kommentarerne bliver der etableret en enighed om, at treparten skal være et tilbagevendende punkt på dagsordenen til Miljørådsmøderne, hvis ikke hver gang, så i hvert fald så ofte der er nyt.

Slides til oplægget vedhæftet referatet.

5. Debat om "Den Grønne Trepartsaftale" mellem rådets medlemmer

Dansk Naturfredningsforening har positive forventninger til aftalen og glæder sig til at komme i gang med arbejdet med udtagning af jord til natur, der ses frem til den mere konkrete udmøntning af aftalen.

DOF, har i forvejen et godt samarbejde med kommunen og naturstyrelsen, og har en positiv oplevelse af den hidtidige indsats, som de håber kan fortsætte og udbygges under arbejdet med trepartsaftalen. DOF vil gerne hjælpe med at udpege områder og andre måder, hvor deres viden kan være nyttig, da de har en stor mængde viden og data som de kan trække på.

Dansk Skovforening bemærker, at det er vigtigt, at beløbene til udtagning af jord bliver større pr ha. da, den fastsatte sats er utilstrækkelig i forhold til jordpriserne i Vordingborg Kommune.

Dansk Landbrug bemærker ligeledes, at hvis satsen er omkring 75.000, vil det kun blive den ringeste jord der kan købe ud, hvor det vil blive svært at rejse skov på disse jorde. Til dette nævnes der pyrolyse som en mulighed for at skabe næring i de "dårlige" jorde, så det kan være muligt at dyrke skov på udbyttefattig landbrugsjord.

Der forventes fra en naturlig reduktion i antallet af bl.a. malkebønder, som følge af lovgivning om nye kriterier for stalde og deslige, lovgivning, der ikke har noget med treparten at gøre, men som vil virke positivt på CO2-regnskabet.

Man er fra Dansk Landbrugs repræsentants side ikke nervøs for tabet af arbejdspladser, da man forventer at de ansatte i landbruget kan samles op af andre industrier, og da mange endvidere er i en alder, hvor de kan vælge at blive pensioneret.

Formanden nævner her VKs erhvervsmasterplan, der har fokus på fremtidens arbejdspladser, herunder indenfor VE, og som derfor kan med til at sikre, at en omlægning af dele af landbruget ikke medfører øget arbejdsløshed i kommunen.

Der er generelt en stor forventning til VOS, grundet VKs placering og mulighederne for at sætte ind på dette område. Der konstateres dog, at tidligere vandplaner og VOS'ernes tidligere arbejde med at lave vådområder og vedligeholdelsesplaner ikke har resulteret i de ønskede synergier, og at man håber, at dette bliver bedre i de nye råd.

Formanden stiller et åbent spørgsmål, om VK står med et godt udgangspunkt for at lave politik ud fra trepartens perspektiver?

Til dette nævnes bl.a. lavbundsjorde, hvor kommunen er i gang med flere projekter, projekter der forhåbentlig kan få et skub, hvis der følger nye muligheder for finansiering med trepartsaftalen. Der nævnes muligheden for at tage alle lavbundsjorde ud, og alle jorde med en vis nærhed til kysten, eks. en kilometer.

Dansk Landbrug tilslutter sig, at det er oplagt at kigge på lavbundsjordene, men at der skal være større klarhed over, hvilke støtteordninger der kan komme i spil, så man kan gennemskue finansieringen fra lodsejers side.

Der nævnes ligeledes et ønske om at tænke naturlig hydrologi ind i fremtidige og allerede igangsatte projekter, hvis det kan blive en del af arbejdet med treparten.

Der diskuteres, hvad den megen skov skal bruges til, og der efterspørges en national strategi for brugen af træ i bl.a. byggeri, som på nuværende tidspunkt er meget begrænset af lovgivningen. Certificeringen af leverandører af flis bliver ligeledes nævnt som noget man kunne kigge på fra centralt hold.

Dansk Naturfredningsforening vil meget gerne bruge de "dårligere" jorde, da disse ofte er de jorde, der indeholder den største mulighed for at udvikle den "sjoveste" natur, med sjældne arter og høj biodiversitet. Der skal således ikke være ensidigt fokus på jord, der kan bruges til skovrejsning.

Møn UNESCO Biosfære spørger ind til kriterierne for beskyttet natur, og hvordan det er defineret i aftalen, da der synes at være flere forskellige udlægninger af, hvad der er beskyttet natur, og hvor meget af de vi har og skal have.

Dansk Naturfredningsforening medgiver at dette er et fokuspunkt for arbejdet med aftalen, og at der nedsættes en arbejdsgruppe til at klargøre sådanne spørgsmål.

Danmarks Jægerforbund påpeger vigtigheden af at fastholde fokus på biodiversiteten i det åbne land, selvom det ikke umiddelbart et fokus i treparten. Der frygtes, at jagtforbud vil blive en konsekvens af aftalen. DN taler imod denne bekymring, og ser ikke jagt som modsætning til målene i treparten.

Jægerforbundet deltager og bidrager meget gerne i arbejdet med implementeringen af treparten i VK, og der nævnes at de allerede gør en stor indsats ved at holde invasive arter, som eks. mårhund nede i antal.

Det bliver nævnt, at EU's biodiversitetsforordning venter rundt om hjørnet, og at den vil stille krav til mange af de ting, som treparten også arbejder med, men hvor trepartens hovedfokus er på CO₂, vil de krav og forpligtigelser der kommer fra EU dreje sig mere om biodiversiteten. Så det vil være end god idé at tænke det ind allerede nu, når man arbejder med tiltag i forbindelse med treparten.

Dansk Skovforening nævner at det er nødvendigt at opretholde en betydelig produktion af halm og træ, da disse udgør en væsentlig del af energi- og varmeproduktionen, kommunalt såvel som nationalt. Så det skal tænkes ind i planlægningen af skovrejsningen.

En god og livlig diskussion ender i bred enighed om at gøre treparten til fast punkt på miljørådets dagsorden.

6. Opfølgning på uddelingen af Natur- og Miljøprisen 2023, samt opslag til indstilling af kandidater til 2024

Formanden konstaterer, at prisoverrækkelsen på Oremandsgård gik godt, og at modtager var glad for prisen og anerkendelsen af sit arbejde med naturen.

7. Mødedatoer 2025

Næste møde er aftalt til mandag **17.februar, kl.17-20**

Det bliver besluttet at geninvitere Markus fra Naturstyrelsen til at fortælle om projektet med urørt skov i Klinteskoven.

Ligeledes vil der blive vendt tilbage til den grønne trepart.

Til næste møde kan man også kigge ind i arbejdet med pyrolyse og perspektiverne for biokul som lagring af CO₂ og mere bæredygtig gødning af næringsfattige jorde.

8. Miljørådsekskursioner 2025

Johnny fra Danmarks Jægerforening foreslår ekskursion til Tærø, men mindes at der vist er visse vanskeligheder med praktikken, hvis man skal dertil.

(Nikolai fra Dansk Skovforening spørger til Avnø Fjord og hvorfor den ser god ud på papiret, og også som han oplever det, når han fisker i den. Martin siger, at det er grundet placeringen af målestationen, hvor der er meget gennemstrømning, men at fjorden er presset.

Bo er enig med Martin. Vil gerne sætte undervandsdronen ud for at dokumentere, hvordan fjorden egentlig har det.)

Det foreslås at besøge Power-to-X-projektet i Vordingborg, da det er noget de fleste ikke ved noget om, og man således kunne få nyttig ny viden fra ekskursionen.

Skovrejsning er ikke umiddelbart aktuelt, da der ikke er projekter der endnu er interessante at besøge.

Det besluttet at formanden i samarbejde med sekretariatet kigger nærmere på mulighederne og praktikken omkring de forskellige forslag.

9. Gensidig orientering

Danmarks Jægerforbund: Hvert år kommer jægerforbundet med en rapport om blomsterstriber sammen med biavlerne. Blomsterstriberne har været en succes. De bedste striber er med en blandning af et-årige og fler-årige blomster. Johnny sender rapporten til deling for rådets medlemmer. Det bemærkes at man i arbejdet med blomsterstriber skal undgå økologiske fælder ved at slå blomsterstriberne ned, Nikolai konstaterer, at det er et lovkrav at slå sine blomsterstriber, og et eksempel på, hvor lovgivning og naturhensyn går skævt af hinanden. Link til rapporten er vedhæftet referatet.

Møn UNESCO Biosfære: I biosfæresamarbejdet har man et igangværende projekt med landmænd på Møn om mere og bedre natur i landbrugslandet. Der har været afholdt møde med landmænd og landboforening, hvor der var en god og positiv dialog. Fokus i projektet har været på Naturtjek, og på at udvikle naturtiltag med viden og ting som hjemmehørende arter, når man planter til med blomster og urter. Der er i projektet også fokus på "land sharing", hvor man tænker naturen ind i landbrugsdriften, fremfor store intensive landbrugsarealer for sig og naturen for sig.

Danmarks Jægerforbund, nævner høstmetoder som en umiddelbar metode at sikre rålam. Dansk Landbrug fortæller at man kan undersøge markerne med droner og varmekameraer før man høster, og at man kører i faste spor 3-4 år ad gangen. Landmændene har ingen interesse i at ramme rålam, da det koster tid og penge at få sådan et i maskineriet og det afhøstede. Nikolai nævner levende hegn og deres projekt på Rosenfeldt, muligt ekskursionspunkt for landbrugerne i Biosfærens projekt.

Katrine fra Møn UNESCO Biosfære nævner slutteligt en "field mission", som har været foretaget af UNESCOs ansatte i forbindelse med ansøgning om Møns Klint som verdensarv. Hvis denne udpegning bliver en realitet omkring sommeren 2025, vil der være mulighed for at oprette et mere omfattende UNESCO-sekretariat, som kan varetage opgaver i forbindelse med de forskellige udpegninger.

DOF spørger til medarbejdersituationen i kommunens naturafdeling, da flere er holdt, og ingen nye startet?

Det konstateres fra kommunens side, at man arbejder på at ansætte nye, og man har afholdt samtaler i sidste uge. Samtidig arbejder man på at få et overblik over, hvilke funktioner man mangler folk til i henhold til de nuværende og fremtidige opgaver i naturafdelingen.

Anders og Rolf fra Vordingborg Kommune orienterer:

Spildevandsplan 24-34 forventes vedtaget senere på ugen. Kommunen arbejder aktivt med kystbeskyttelse.

Budgetforhandlinger og forventet endelig vedtagelse af nyt budget. VK fik 80 millioner i engangstilskud, som man kunne forhandle budget på baggrund af, hvilket har gjort forhandlingerne mere positive ind de seneste år, hvor man har skullet finde besparelser. Til implementering af den grønne trepart i kommunen er der afsat 1 million i 25 og 26 til at komme godt i gang.

Afsat midler til behandling af kystbeskyttelse og strategi

800.000kr afsat i 25 og 26 til giftfri ukrudtsbekæmpelse i købstæderne, da det er blevet mere vildt end hvad der er med vilje. Så der er afsat midler til ny damper og muligheder for at transportere maskinerne rundt.

140.000 til strøm på maskiner i grøn drift, så man kan lette arbejdsopgaverne for de ansatte.

Kollektiv trafik har fået en varig forbedring på 1.5mill

Anlægsmidler: Der er afsat 4 million til kyst- og klimasikring

Der er afsat 2 million til badebroer
0,3 mil. i 25 til etablering af autocamperpladser og strategi for autocampere i kommunen.
Derudover er der afsat midler til bl.a. Camønoen og til genslyningen af Tubæk Å

Bo fra DOF spørger om der er medarbejdere nok til at løfte opgaverne?

Rolf: glad for at vi har fået tilført midler, og det skal vurderes, hvordan de skal bruges. Rolf forklarer om DUT – det udvidede betalingsbalanceprincip, hvor der følger penge med nye opgaver fra staten til kommunerne, og at det også er noget der skal afklares i forbindelse med udmøntningen trepartsaftalen.

Nikolai fra Skovforeningen spørger til rekruttering i forbindelse med treparten, og hvornår man vil ansætte nye medarbejdere, da man ikke ved hvilke opgaver der skal løses.

Rolf: Man har et overblik over fundamentet, men ikke nødvendigvis de faktiske opgaver, hvor det er svært at give et konkret svar på.

10. Eventuelt

Ingenting til evt.